METSÄTALOUS

Lomalle rupeaa selvästi maistumaan, mutta kyllä kauppaa kuitenkin jonkin verran käydään. **JOHTAJA ESKO LAITINEN, METSÄNOMISTAJIEN LIITTO ETELÄ-SUOMI**

Stora Ensolta odotetaan tietoja Kiinasta ja säästöistä

Stora Enso kertoo metsäyhtiöistä ensimmäisenä huhti–kesäkuun numeroistaan ensi viikolla. Stora Ensolta odotetaan lisää tietoa 200 miljoonan euron säästöohjelmasta ja Kiinan miljardi-investointien viivästyneistä luvista.

Talouden pitkittyvä taantuma on varjostanut metsäyhtiöiden alkuvuotta. Painopaperien kysynnän ja hintojen lasku on jatkunut. Sellun ja kartonkien tuottajille tilanne on ollut selvästi parempi.

Sellun hinnat ovat jopa nousseet. Myös kartonkikauppa on sujunut vakaasti.

Alkuvuonna käydyt hintaneuvottelut sanomalehti- ja aikakauslehtipapereista johtivat hintojen laskuun.

”Tällä hetkellä neuvotellaan vuoden jälkimmäisen puoliskon hintoja. Nyt on pientä odotusta, josko paperien hintoja olisi mahdollisuus hieman nostaa”, OP-Pohjolan osaketutkimusjohtaja **Henri Parkkinen** sanoo.

Varovaiset odotukset hintojen noususta tai ainakin niiden laskun loivenemisesta perustuvat siihen, että kysyntä ja tarjonta olisivat aiempaa paremmin tasapainossa, kun paperikoneita on suljettu ja ollaan edelleen sulkemassa.

Uhkana kuitenkin on, että kysyntä laskee yhä tuotannon leikkauksia nopeammin taantuman vähentäessä lehtimainontaa.

UPM herkin paperille

Sanoma- ja aikakauslehtipaperien osuus on UPM:n liikevaihdosta ja tuloksesta suurempi kuin Stora Ensolla ja Metsä Groupiin kuuluvalla pörssiyhtiöllä Metsä Boardilla.

Näin muutokset painopaperien kysynnässä ja hinnoissa näkyvät selvimmin UPM:n numeroissa.

Suomalaisista metsäyhtiöistä eniten pakkauksiin ja kartonkeihin on erikoistunut Metsä Board, joka tekee paperia enää Husumin tehtaalla Ruotsissa, missä valmistuu sekä päällystämätöntä että päällystettyä hienopaperia.

Stora Enson liikevaihdosta pakkauskartongit muodostavat vajaan kolmanneksen. UPM:llä ei pakkauksia tai kartonkeja ole lainkaan.

Vuoden alusta Metsä Boardin osake on noussut noin 13 prosenttia ja Stora Enson viitisen prosenttia. UPM:n osake sen sijaan on menettänyt arvostaan noin 13 prosenttia.

Investointeja kartonkiin

Paperin kysynnän laskusta ja samanaikaisesta kartongin kysynnän kasvusta kertoo Stora Enson suunnitelma muuttaa Varkauden tehtaan viimeinen toiminnassa oleva paperikone tuottamaan aaltopahvin raaka-ainetta nykyisen hienopaperin sijasta.

Kannattavuustutkimus Varkauden tehtaan 80–100 miljoonan euron investoinnista valmistuu ensi vuoden alkupuolella, minkä jälkeen on mahdollista tehdä investointipäätös.

Varkauden tehdasta huomattavasti suuremmat suunnitelmat Stora Ensolla on Kiinaan Beihain kaupunkiin Guangxiin, minne on tarkoitus rakentaa vuosikapasiteetiltaan 900 000 tonnin sellutehdas ja 450 000 tonnin kartonkikone.

Miljardiluokan investointi on odotellut jo vuoden lupia Kiinan viranomaisilta.

Stora Enson toimitusjohtaja **Jouko Karvinen** oli huhtikuussa lupien suhteen toiveikas tavattuaan Pekingissä tärkeiden ministeriöiden johtoa presidentti **Sauli Niinistön** Kiinan vierailun aikana.

Nyt Karviselta kaivataan tietoja Kiinan projektin edistymisestä. Huhtikuussa Karvinen luonnehti lupien viivästymisen aiheuttamia kustannuksia marginaalisiksi.

OP-Pohjolan Henri Parkkisen mukaan Kiinan projektin lisäksi Stora Enson odotetaan kertovan lisää, kuinka 200 miljoonan euron säästöt aiotaan toteuttaa. Karvinen totesi huhtikuussa, että hänellä on mielessä lista ulkoistettavista ja myytävistä toiminnoista.

Ennen juhannusta Stora Enso ilmoitti, että säästöohjelma merkitsee 2 500 ihmisen vähentämistä. Suomessa yhtiön palkkalistoilta poistuu 650 työntekijää.

JUHA KAIHLANEN

METSÄYHTIÖT

Aiemmin arvioitua

Stora Enso arvioi vuoden ensimmäisen neljänneksen jälkeen, että toisen neljänneksen liikevaihto on hieman suurempi ja operatiivinen liikevoitto samalla tasolla tai hieman suurempi kuin tammi–maaliskuussa

UPM uskoi, että energia, sellu ja tarrat luovat perustan kannattavuuskehitykselle vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Alentuneet sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat ja toimitusmäärät heikentävät paperiliiketoiminnan kannattavuutta verrattuna vuoden 2012 loppuun.

Metsä Board kuvasi kartongin markkinatilannetta vahvaksi ja arvioi toimitusmäärien olevan hyvät myös toisella vuosineljänneksellä. Kraftlinerin hintoja luvattiin korottaa.

Puun hinnat 10.6.–7.7.2013

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	58,7 ↔	58,7 ↔	41,8 ↓	17,3 ↔	19,2 ↓	17,4 ↓
Keski-Suomi	58,6 ↔	58,2 ↓	43,2 ↓	17,0 ↓	18,9 ↓	17,7 ↓
Savo-Karjala	57,1 ↓	56,2 ↓	43,2 ↓	17,4 ↓	18,0 ↓	17,5 ↓
Kymi-Savo	58,5 ↓	58,3 ↓	44,5 ↓	17,7 ↓	19,5 ↔	17,6 ↓
Etelä-Pohjanmaa	57,6 ↑	56,7 ↑	-	18,6 ↓	19,0 ↓	18,2 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	55,1 ↑	55,2 ↑	-	18,7 ↑	18,8 ↑	17,9 ↑
Lappi	49,1 ↑	48,0 ↑	-	18,2 ↑	-	17,2 ↑
Koko maa	**57,6 ↔**	**57,9 ↔**	**43,1 ↓**	**17,8 ↔**	**19,0 ↓**	**17,7 ↓**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	51,9 ↑	51,7 ↑	38,4 ↔	14,8 ↓	16,2 ↓	14,9 ↔
Keski-Suomi	51,7 ↑	50,3 ↑	38,5 ↔	15,3 ↑	16,0 ↑	14,6 ↑
Savo-Karjala	48,8 ↔	47,4 ↔	38,8 ↑	15,0 ↑	15,0 ↓	15,0 ↑
Kymi-Savo	51,7 ↔	49,8 ↓	39,8 ↔	15,4 ↔	16,1 ↓	15,0 ↑
Etelä-Pohjanmaa	47,6 ↑	45,4	-	15,3 ↔	15,1 ↓	14,9 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	47,0 ↑	45,5	-	14,1 ↔	14,3 ↔	13,3 ↓
Lappi	43,8 ↑	-	-	13,6 ↑	-	-
Koko maa	**50,3 ↑**	**49,8 ↔**	**38,9 ↔**	**14,9 ↔**	**15,8 ↔**	**14,7 ↑**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	60,2 ↑	60,4 ↑	-	30,5 ↑	31,6 ↑	30,4 ↑
Keski-Suomi	63,1 ↑	59,4 ↑	45,9 ↔	31,4 ↑	-	32,5 ↑
Savo-Karjala	56,1 ↔	55,3 ↔	45,7 ↔	28,3 ↓	28,2 ↓	29,8 ↔
Kymi-Savo	58,7 ↑	57,5 ↑	49,4 ↔	29,6 ↑	30,2 ↑	30,4 ↑
Etelä-Pohjanmaa	55,9 ↑	-	-	29,3 ↓	-	30,2 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	59,7 ↑	56,8 ↔	-	29,4 ↔	-	30,4 ↑
Lappi	50,6 ↓	-	-	31,0 ↑	31,0	30,8 ↑
Koko maa	**56,9 ↑**	**56,8 ↑**	**46,2 ↓**	**29,7 ↑**	**30,0 ↔**	**30,4 ↑**

Hintojen muutos jaksolta 22.4.2013–20.5.2013: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Metsäteollisuuden jäsenyritykset ostivat metsänomistajilta puuta viime viikolla 493 042 kuutiometriä.

Puukauppa hiljentynyt heinäkuuksi

Puukaupassa ovat alkaneet vuoden hiljaisimmat viikot. Metsäteollisuuden jäsenyritysten puun ostomäärät ovat vähentyneet dramaattisesti edellisviikosta, ja hiljaiselo jatkunee tulevina viikkoina.

Metsänomistajien liitto Etelä-Suomen johtajan **Esko Laitisen** mukaan sekä ostajat että myyjät ovat siirtyneet kesälomille.

”Lomalle rupeaa selvästi maistumaan, mutta kyllä kauppaa kuitenkin jonkin verran käydään. Esimerkiksi metsäpaikkakunnalla lomaa viettävät kaupunkilaiset tekevät varmasti puukauppaa heinäkuussa”, Laitinen pohtii.

Heinäkuu on perinteisesti vuoden hiljaisinta aikaa puukaupassa.

Kauppa on yleensä hiljentynyt viimeistään heinäkuun ensimmäisen viikon jälkeen.

Piristystä on odotettavissa vasta lomien jälkeen elokuun loppupuolella.

Myös puun myyjille kesäkuu on Laitisen mukaan ollut jo useamman vuoden ajan hinnan puolesta heinäkuuta parempi aika tehdä kauppaa.

”Alkukesä oli vilkkainta aikaa, ja nyt hinnoissa on nokka alaspäin”, Laitinen toteaa.

Kantohintojen nousu taittui

Myös metsäteollisuus vahvistaa, että keväällä alkanut puun kantohintojen nousu on taittumassa. Kesäkuussa kantohinnat olivat edelleen korkealla, mutta toukokuusta ne laskivat hieman.

Mänty- ja kuusitukin kantohinnat laskivat toukokuusta prosentin, koivutukin 2 prosenttia. Kuitupuiden hinnat laskivat eniten, 2–3 prosenttia.

Kesäkuussa mänty- ja kuusitukista maksettiin keskimäärin 56–57 euroa kuutiolta, koivutukista vastaavasti 42 euroa kuutiolta. Hinnat vaihtelivat kuitenkin alueittain ja hakkuutavoittain. Kuitupuiden keskihinta oli 16–18 euroa.

Metsäteollisuus osti kesäkuussa yksityismetsistä 3,2 miljoonaa kuutiota puuta. Ostomäärä oli neljänneksen pienempi kuin toukokuussa.

Metsäteollisuuden mukaan puun epätasainen tarjonta ja korkeat raaka-ainekustannukset ovat uhka puuta käyttävät teollisuuden toimintaedellytyksille.

AURA PILKAMA

Hillasato kypsynyt tavallista aiemmin

Suomuuraimesta eli hillasta on tänä vuonna kypsymässä poikkeuksellisen runsas sato. Lämpimät säät ja pölyttäjien suuri määrä ovat taanneet hyvän marjasadon koko maahan.

Etelä- ja Keski-Suomessa suomuurainsadosta on tällä hetkellä kypsiä poimittavaksi 30–50 prosenttia. Parhaimmilla kasvupaikoilla satoa voi saada jopa 30–40 kiloa hehtaarilta, arvioi Metsäntutkimuslaitos (Metla).

Lapissa hilla kukki paikoin vielä juhannusviikolla, joten marja kypsyy siellä tulevien kahden kolmen viikon aikana.

Vastaavanlaisia suomuurainvuosi on Metlan mukaan nähty viimeksi 1980-luvulla Etelä- ja Keski-Suomessa, eikä Lapissakaan tällä vuosituhannella.

Poimijat jo vauhdissa

Ranualla hillan kypsyminen on tänä vuonna 1,5–2 viikkoa normaalikesää edellä. Kolmasosa sadosta odottaa jo poimijoita, kertoo Hillamarkkinoiden markkinointipäällikkö **Juha Väänänen**.

”Nyt on joka jänkä täynnä hillaa. Marjoja on poimittu ahkerasti jo viikonpäivät.”

Väänänen kertoo, että Ranuan hillatorin marjojen vastaanottopisteellä kauppa käy kuumana. Parhaimmat poimijat tuovat myytäväksi 200 kilon marjaeriä.

Hyvä sato on ehtinyt jo laskea hillan hintaa. Tällä viikolla poimija on saanut Ranualla marjakilolta kahdeksan euroa, ja hinta elää jatkuvasti.

Raekuurot vieneet satoja

Vaikka hillasato on tänä vuonna runsas, kovat ukkoskuurot ovat paikoin vieneet marjasadon. Lämpimillä säillä yleistyvät ukkos- ja raekuurot hakkaavat hillan kukinnon helposti pilalle.

”Ranualla niiltä vältyttiin. Muutamilta soilta poimijat eivät ole löytäneet hillan hillaa. Sadan metrin päässä saattaa mennä ukkoskuuron raja ja siellä onkin sitten jo ihan keltainen hillamatto”, Väänänen kertoo.

Kukkia hillaan tulee joka vuosi melko tarkalleen sama määrä. Sadon kannalta ratkaisevaa on, kuinka suuri osa niistä ehtii marjaksi asti.

Tänä vuonna hillasadon aikaista kypsymistä edesauttoivat toukokuun lämpimät säät. Kukinnan aikana suurin uhka ovat kylmät ilmat, jolloin pölyttäjiä ei lentele ilmassa. Tänä vuonna kylmältä vältyttiin ja pölytys onnistui hyvin.

KAISA SIREN

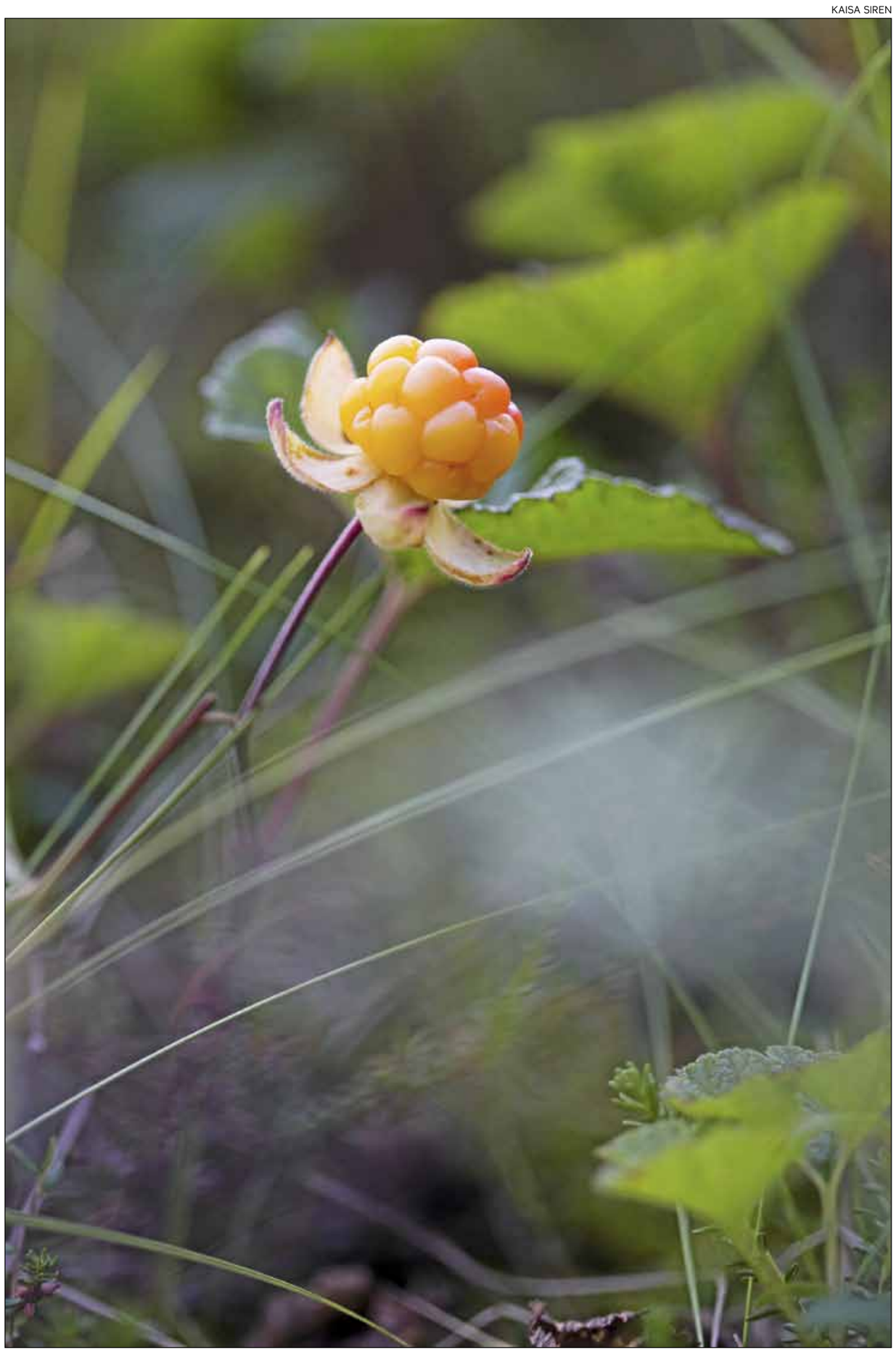

Hilla oli tiistaina jo kypsää Rovaniemellä.

”Kun hilla menee niin sanotusti supulle, eli alkaa mennä kiinni ja kehittää marjaa, se ei ole enää niin arka sateelle eikä kylmälle”, Väänänen kertoo.

Marjoja poimitaan heinäkuun loppupuolelle asti, jolloin niiden laatu alkaa heiketä. Lapissa poiminta jatkuu pidemmälle, korpihillaa saatetaan poimia vielä elokuun alussa.

Suomuurain kasvaa koko Suomessa, mutta runsaimmin se marjoo Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Marjaa esiintyy yleisesti rämeitten reunamilla mäntyjen läheisyydessä. Avosoilla marjojen määrä on pienempi.

AURA PILKAMA

Venäjä yrittää tehostaa metsätaloutta

Venäjän hallitus on hyväksynyt metsätaloudelle uuden kehittämisohjelman vuosille 2013–2020. Ohjelman tavoitteena on tehostaa metsien käyttöä, metsätuhojen torjuntaa sekä metsien suojelua ja uudistamista, kertoo Metsäntutkimuslaitos (Metla).

Tehostustoimenpiteiden avulla vuonna 2020 hakkuumahdollisuuksista aiotaan hyödyntää 50 prosenttia nykyisen 29 prosentin sijaan.

Suunnitelmissa on muun muassa kasvattaa vuokrametsien pinta-alaa sekä lisätä kasvatus- ja väljennyshakkuiden määrää. Metsäteitä on suunniteltu rakennettavan 6200 kilometriä vuodessa, eli noin tuhat kilometriä enemmän kuin viime vuonna.

Venäjällä metsänuudituksessa luotetaan yhä luontaiseen uudistamiseen, mutta tarkoituksena on kasvattaa metsänviljelyn osuutta vajaaseen neljännekseen. Lisäksi merkittäviä satsauksia on suunniteltu metsäpalojen ehkäisyyn ja sammutukseen.

Ohjelman kokonaisrahoitus on 526 miljardia ruplaa, eli noin 13 miljardia euroa.

Metsäpalot riesana

Kehittämisohjelman valmistelu aloitettiin vuonna 2010 maassa koettujen tuhoisien metsäpalojen jälkeen. Asiantuntijat ovat arvioineet, että kyseisenä vuonna tuhoutuneiden metsien rahallinen arvo oli yli 2,8 miljardia euroa.

Virallisten tilastojen mukaan maassa on palanut vuosittain keskimäärin 1,8 miljoonaa hehtaaria metsää vuosina 2007–2012. Venäjän tiedeakatemian satelliittiseurannan mukaan paloala on ollut jopa kolminkertainen virallisiin lukuihin verrattuna.

Kehittämisohjelmassa metsäpalojen satelliittivalvontaa laajennetaan koko 1,1 miljardin hehtaarin metsävarantoalueelle ja lentovalvontaa aiotaan lisätä kattamaan 40 prosenttia alueesta.

Järjestöt kritisoivat

Ympäristöjärjestöt ovat Venäjällä suhtautuneet kriittisesti kehittämisohjelman tavoitteisiin. Venäjän Greenpeacen mielestä ohjelma ei ole realistinen ja sen ainoa vaikutus on paperin pyörityksen lisääntyminen.

Myös Venäjän WWF on pitänyt ohjelmaa epärealistisena ja vaatinut muun muassa, että käyttöön otetaan nykyaikaisempia hakkuun ja metsänhoidon teknologioita.

Ohjeita päivitetään

Venäjällä on valtavat metsävarat, joita on hyödynnetty vajavaisesti. Toisaalta Metlan mukaan metsien voimallinen hakkaaminen on johtanut havumetsien vähenemiseen ja metsien tilan huonontumiseen. Tämän seurauksena monet metsäteollisuusyrityksen kärsivät puupulasta.

Metla pitää myönteisenä, että kehittämisohjelmassa puun hakkuulle ja muiden metsävarojen korjuulle aiotaan laatia omat ohjeet jokaiselle Venäjän alueelle vuonna 2015.

Vaikka uusi ohjelma on vasta hyväksytty, sitä ollaan jo päivittämässä.

Venäjän hallitus on määrännyt, että ohjelmaa päivitetään viimeistelyvaiheessa olevan valtiollisen metsäpolitiikkaasiakirjan linjausten mukaisesti marraskuun loppuun mennessä.

AURA PILKAMA

Kallis sellu piinaa paperitehtaita

Sellun hinta on noussut huimasti alkuvuodesta. Havusellu on kallistunut tammikuun alusta 53 euroa ja lehtisellu 42 euroa tonnilta.

Eurooppalaiset paperitehtaat painostavat tuottajia hinnanalennuksiin, sillä paperin hinnat ovat laskussa, kertoo sellu- ja paperimarkkinoita seuraava Foex.

Lehtisellun hintaa koetetaan polkea alaspäin havusellua hanakammin. Sen käyttö on supistunut Euroopassa maalis–toukokuussa lähes 40 000 tonnia, havusellun vain 14 000 tonnia.

Myös Kiinassa paperitehtaat syyttävät huonoista katteista kallista sellua. Sellun vienti Euroopasta Kiinaan on vähentynyt merkittävästi viiden viime kuukauden aikana.

Paperintuotanto näyttää Foexin mukaan eriytyvän yhä selvemmin heikosti vetävään painopaperialaan ja kasvavaan pakkaus- ja pehmopaperialaan.

Jopa taloustaantuman ryvettämässä Länsi-Euroopassa pakkausten ja pehmopaperin tuotantomäärät kasvavat.

Kartongin pintapapereiden hinta on noussussa.

Yhdysvaltain työllisyysluvut sekä Japanin talous ovat piristymässä. Eurooppa sen sijaan kaipaisi kipeästi Saksan vetoapua selvitäkseen lamasta, Foex arvioi.

SUVI NIEMI
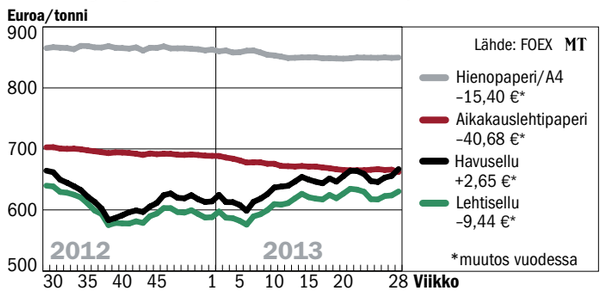
Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta